

คู่มือ

การจัดทำเอกสารประกอบการลงบัญชี
ที่สามารถเป็นรายจ่ายทางภาษีได้

จัดทำโดย สำนักมาตรฐานการสอบบัญชีภาษีอากร
กรมสรรพากร
มีนาคม ๒๕๕๙

คำนำ

ด้วยตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. ๒๕๔๓ บัญญัติให้ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีที่เป็น ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน บริษัทจำกัด บริษัทมหาชนจำกัดที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย นิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตาม กฎหมายต่างประเทศที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทย และกิจการร่วมค้าตามประมวลรัษฎากร (ซึ่งต่อไปในคู่มือจะ ใช้คำว่า “กิจการ”) ต้องจัดทำบัญชีให้ครบถ้วนถูกต้องตามมาตรฐานการบัญชี ประกอบกับ ตามมาตรา ๗ (๔) แห่ง พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. ๒๕๔๓ และประกาศกรมทะเบียนการค้าเรื่อง กำหนดชนิดของบัญชีที่ต้องจัดทำ ข้อความและรายการที่ต้องมีในบัญชี ระยะเวลาที่ต้องลงรายการในบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชี พ.ศ. ๒๕๔๔ หมวด ๔ ข้อ ๘ ได้กำหนดประเภทของเอกสารที่ใช้ประกอบการลงบัญชีไว้ ๓ ประเภท คือ

(๑) เอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีที่จัดทำขึ้นโดยบุคคลภายนอก

(๒) เอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีที่จัดทำขึ้นโดยผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีเพื่อออกให้แก่ บุคคลภายนอก

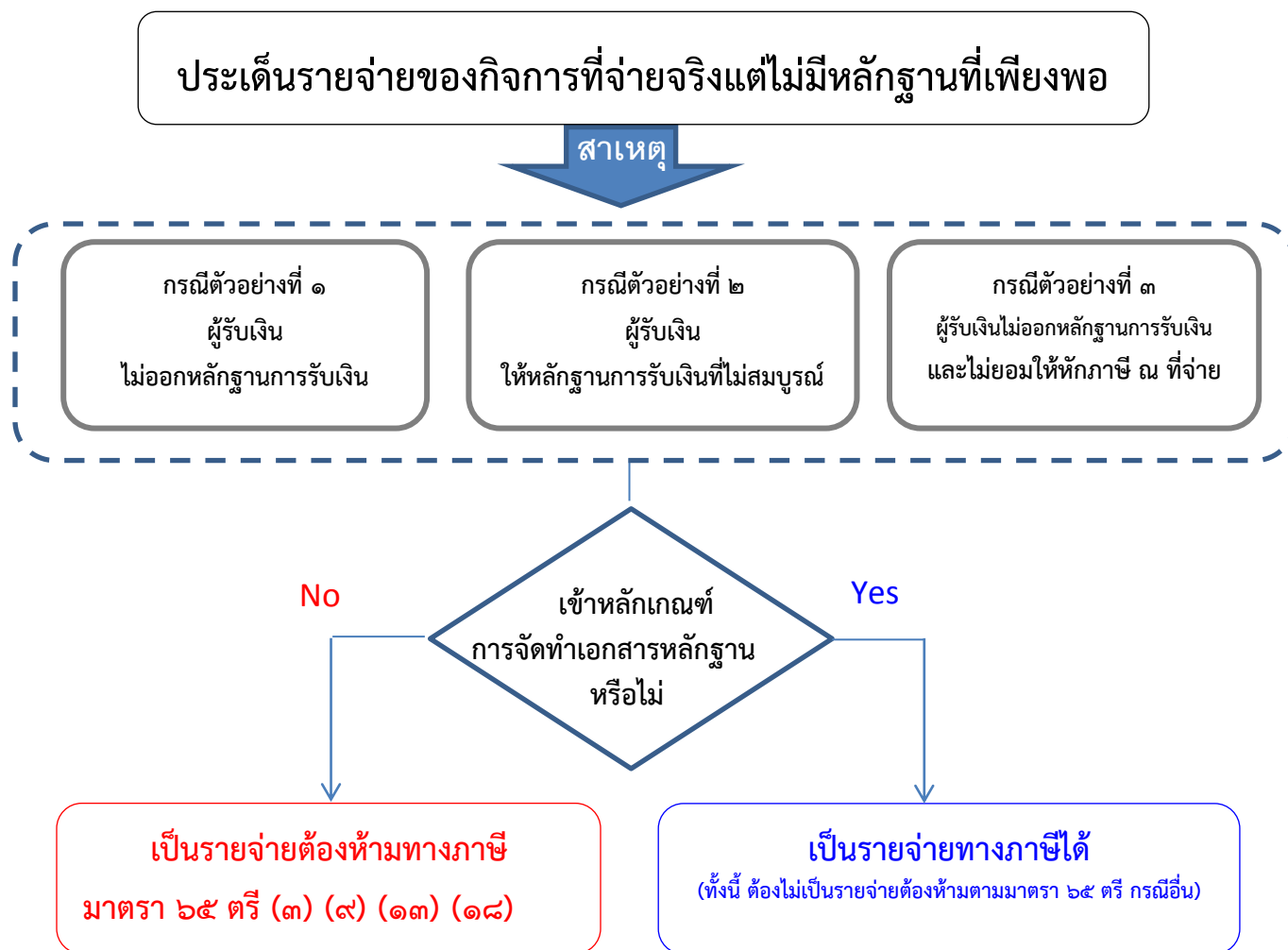
(๓) เอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีที่จัดทำขึ้นโดยผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีเพื่อใช้ในกิจการของตนเอง

โดยทั่วไปเอกสารที่ใช้ประกอบการลงบัญชีทั้งสามประเภทข้างต้นสามารถเป็นรายจ่ายได้ในทางภาษี อากร ได้แก่ ใบกำกับภาษี (กรณีผู้ขายหรือให้บริการเป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม) หรือ ใบเสร็จรับเงินที่มีรายการสมบูรณ์ ซึ่งผู้รับเงินค่าสินค้าหรือบริการมีหน้าที่ต้องออกหลักฐานการรับเงินให้แก่ ผู้จ่ายเงินค่าสินค้าหรือบริการในแต่ละคราว และผู้จ่ายเงินค่าสินค้าหรือบริการสามารถร้องขอให้ผู้รับเงินค่าสินค้า หรือบริการออกหลักฐานการรับเงินได้ด้วยเช่นกัน แต่กรมสรรพากรมักพบปัญหาว่า เอกสารที่ใช้ประกอบการลงบัญชี ในบางกรณีไม่สามารถเป็นรายจ่ายทางภาษีได้ ทั้งที่กิจการได้มีรายจ่ายจริง เนื่องด้วยสาเหตุหลายประการตามที่ จะกล่าวดังตัวอย่างในคู่มือนี้

กรมสรรพากรจึงได้จัดทำ “คู่มือการจัดทำเอกสารประกอบการลงบัญชีที่สามารถเป็นรายจ่ายทาง ภาษีได้” ทั้งนี้ เพื่อแก้ไขปัญหาและเสริมสร้างความเข้าใจแก่กิจการใน “ประเด็นรายจ่ายของกิจการที่จ่ายจริงแต่ ไม่มีหลักฐานที่เพียงพอ” ให้สามารถเป็นรายจ่ายทางภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์

กรมสรรพากรหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือนี้ จะเป็นประโยชน์แก่กิจการในด้านการจัดทำเอกสาร ประกอบการลงบัญชีให้เป็นไปอย่างมีเป็นระบบ สามารถเป็นรายจ่ายทางภาษีอากร และสอดคล้องกับสภาพ ข้อเท็จจริงของกิจการได้ ต่อไป

กรมสรรพากร
มีนาคม ๒๕๕๙

มาตรา ๖๕ ตรี รายการต่อไปนี้ ไม่ให้ถือเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ

(๓) รายจ่ายอันมีลักษณะเป็นการส่วนตัว การให้โดยเสน่หา หรือการกุศลเว้นแต่รายจ่ายเพื่อการกุศลสาธารณะ หรือเพื่อการสาธารณะประโยชน์ตามที่อธิบดีกำหนดโดยอนุบัญญัติรัฐมนตรี ให้หักได้ในส่วนที่ไม่เกินร้อยละ ๒ ของกำไรสุทธิ และรายจ่ายเพื่อการศึกษาหรือเพื่อการกีฬาตามที่อธิบดีกำหนดโดยอนุบัญญัติรัฐมนตรี ให้หักได้อีกในส่วนที่ไม่เกินร้อยละ ๒ ของกำไรสุทธิ

(๙) รายจ่ายซึ่งกำหนดขึ้นเองโดยไม่มีรายจ่ายจริง หรือรายจ่ายซึ่งควรจะได้จ่ายในรอบระยะเวลาบัญชีอื่น เว้นแต่ในกรณีที่ไม่สามารถจะลงจ่ายในรอบระยะเวลาบัญชีใดก็อาจลงจ่ายในรอบระยะเวลาบัญชีที่ถัดไปได้

(๑๓) รายจ่ายซึ่งมิใช่รายจ่ายเพื่อหากำไรหรือเพื่อกิจการโดยเฉพาะ

(๑๘) รายจ่ายซึ่งผู้จ่ายพิสูจน์ไม่ได้ว่าใครเป็นผู้รับ

หมายเหตุ

๑. กรณีผู้ขายสินค้า/ให้บริการเป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม จะต้องออกใบกำกับภาษีให้ผู้ซื้อสินค้า/รับบริการทุกกรณี ทั้งนี้ ผู้ซื้อสินค้า/รับบริการจะต้องนำใบกำกับภาษีมาเป็นหลักฐานในการลงรายจ่าย

๒. กรณีผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มไม่จัดทำหรือจัดทำแล้วไม่ส่งมอบใบกำกับภาษี จะมีความผิดทางอาญาตามมาตรา ๙๐/๒ (๓) แห่งประมวลรัษฎากร

กรณีตัวอย่างที่ ๑

ผู้รับเงินไม่ออกหลักฐานการรับเงิน

กรณีตัวอย่าง	หลักเกณฑ์รายการจ่ายทางภาษี เอกสารหลักฐานที่ควรมี (เฉพาะกรณี)	หลักเกณฑ์รายการจ่ายทางภาษี เอกสารหลักฐานที่ควรมี (ทุกกรณี)
<p>๑. กิจการภัตตาคาร ร้านอาหาร อาทิ การซื้อวัตถุดิบปรุงอาหาร</p>	<p>จัดทำรายการซื้อในแต่ละคราว โดยมีข้อความระบุดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. รายละเอียดซื้อสินค้าแต่ละรายการ ๒. มูลค่าและปริมาณสินค้าแต่ละรายการ ๓. ราคารวมสุทธิ 	<p>๑) เอกสารการรับเงินของผู้รับเงิน อาทิ</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ใบรับ ตามมาตรา ๑๐๕ ทวิ หรือ ● ใบสำคัญรับเงิน หรือ ● ใบรับรองแทนใบสำคัญรับเงิน <p>๒) ใบกำกับภาษีหรือใบเสร็จรับเงินปรากฏเป็นชื่อผู้อื่น เช่น ค่าไฟฟ้าหรือค่าน้ำประปา เป็นต้น แต่กิจการมีหลักฐานที่พิสูจน์ได้ว่า กิจการเป็นผู้จ่ายเงินตาม ๑) และหลักฐานอื่นๆ ประกอบ เช่น สัญญาเช่า เป็นต้น</p> <p>๓) จัดทำใบสำคัญจ่าย (Payment Voucher) ใช้สำหรับกรณีไม่มีหลักฐานตาม ๑)</p>
<p>๒. กิจการผู้ค้าสินค้าเกษตร อาทิ การซื้อสินค้าจากเกษตรกร</p>	<p>๑. จัดทำรายการซื้อในแต่ละคราว โดยมีข้อความระบุดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑.๑) รายละเอียดซื้อสินค้าแต่ละรายการ ๑.๒) มูลค่าและปริมาณสินค้าแต่ละรายการ ๑.๓) ราคารวมสุทธิ <p>๒. สัญญาซื้อขาย (ถ้ามี)</p>	<p>๓.๑) ใบสำคัญจ่าย ต้องระบุ</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ชื่อ ที่อยู่ เลขบัตรประจำตัวผู้เสียภาษีอากร ของผู้รับเงิน ● วันที่จ่ายเงิน ● ระบุประเภทรายการที่จ่าย และจำนวนเงินที่จ่าย ● ลงลายมือชื่อผู้รับเงินไว้เป็นหลักฐาน ● มีการลงนามอนุมัติจ่ายโดยผู้มีอำนาจเท่านั้น
<p>๓. การกู้เงินจากธนาคารในนามกรรมการ เนื่องจากติดเงื่อนไขที่ธนาคารไม่สามารถให้สินเชื่อต่อกิจการได้โดยตรง และกรรมการมีภาระดอกเบี้ยจ่าย</p>	<p>๑. มติที่ประชุมแจ้งความจำเป็นให้กรรมการไปกู้ธนาคารแทนกิจการ</p> <p>๒. สัญญากู้เงิน</p> <ol style="list-style-type: none"> ๒.๑) คู่สัญญาระหว่างธนาคารกับกรรมการ ๒.๒) คู่สัญญาระหว่างกรรมการกับกิจการ <p>๓. หลักฐานการรับเงินกู้ยืม และการบันทึกบัญชีเจ้าหนี้</p> <p>๔. หลักฐานที่กิจการจ่ายดอกเบี้ยให้แก่ธนาคาร</p>	<p>๓.๒) พร้อมแนบหลักฐานการจ่ายเงิน อาทิ</p> <ol style="list-style-type: none"> (ก) สำเนาเช็คระบุชื่อผู้รับเงิน ซึ่งขีดฆ่าผู้ถือและขีดคร่อม A/C Payee only ที่มีหลักฐานว่าได้ตัดบัญชี Bank statement ของผู้จ่ายเงินแล้ว หรือ (ข) สำเนาใบโอนเงินผ่านธนาคารหรือช่องทางอิเล็กทรอนิกส์อื่น <p>๓.๓) แนบบัตรประจำตัวประชาชนผู้รับเงิน (เฉพาะกรณีชำระเป็นเงินสด)</p>

กรณีตัวอย่าง	หลักเกณฑ์รายการจ่ายทางภาษี เอกสารหลักฐานที่ควรมี (เฉพาะกรณี)	หลักเกณฑ์รายการจ่ายทางภาษี เอกสารหลักฐานที่ควรมี (ทุกกรณี)
๔. ค่าใช้จ่ายที่ผู้รับเงิน ไม่สามารถออกหลักฐานการรับ เงินได้ เช่น ค่าใช้จ่ายเดินทาง ค่า Taxi ค่าจ้างคนส่งเอกสาร เป็นต้น	๑. มติที่ประชุม หรือเอกสาร หลักฐานการอนุมัติจากผู้มี อำนาจ ให้ถือเป็นรายจ่าย ๒. จัดทำใบรับรองแทน ใบสำคัญรับเงิน	<u>หมายเหตุ :</u> ➤ ผู้รับเงินต้องมีพฤติกรรมประกอบอาชีพที่ เกี่ยวข้องอย่างแท้จริง ➤ ผู้ใดกระทำการนำพยานหลักฐานเท็จมาแสดง เพื่อหลีกเลี่ยงการเสียภาษีอากรหรือเพื่อขอคืนภาษีอากร ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามเดือนถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่ สองพันบาทถึงสองแสนบาท (มาตรา ๓๗)

กรณีตัวอย่างที่ ๒

ผู้รับเงินให้หลักฐานการรับเงินที่ไม่สมบูรณ์

กรณีตัวอย่าง	หลักเกณฑ์รายการจ่ายทางภาษี เอกสารหลักฐานที่ควรมี (เฉพาะกรณี)	หลักเกณฑ์รายการจ่ายทางภาษี เอกสารหลักฐานที่ควรมี (ทุกกรณี)
การจ่ายค่าซื้อสินค้าหรือบริการ เบ็ดเตล็ดที่ผู้รับเงินให้หลักฐาน เพียงใบส่งของหรือ ใบเสร็จรับเงินที่มีรายการ ไม่สมบูรณ์ (อาทิ ไม่ระบุชื่อกิจการที่รับเงิน)	จัดทำ ใบรับรองแทนใบสำคัญ รับเงิน	<p>๑) เอกสารการรับเงินของผู้รับเงิน อาทิ</p> <ul style="list-style-type: none">● ใบรับ ตามมาตรา ๑๐๕ ทวิ หรือ● ใบสำคัญรับเงิน หรือ● ใบรับรองแทนใบสำคัญรับเงิน <p>๒) ใบกำกับภาษีหรือใบเสร็จรับเงินปรากฏเป็นชื่อผู้อื่น เช่น ค่าไฟฟ้าหรือค่าน้ำประปา เป็นต้น แต่กิจการมี หลักฐานที่พิสูจน์ได้ว่า กิจการเป็นผู้จ่ายเงินตาม ๑) และหลักฐานอื่นๆ ประกอบ เช่น สัญญาเช่า เป็นต้น</p> <p>๓) จัดทำใบสำคัญจ่าย (Payment Voucher) ใช้ สำหรับกรณีไม่มีหลักฐานตาม ๑)</p> <p>๓.๑) ใบสำคัญจ่าย ต้องระบุ</p> <ul style="list-style-type: none">● ชื่อ ที่อยู่ เลขบัตรประจำตัวผู้เสียภาษีอากร ของผู้รับเงิน● วันที่จ่ายเงิน● ระบุประเภทรายการที่จ่าย และจำนวนเงินที่จ่าย● ลงลายมือชื่อผู้รับเงินไว้เป็นหลักฐาน● มีการลงนามอนุมัติจ่ายโดยผู้มีอำนาจเท่านั้น <p>๓.๒) พร้อมแนบหลักฐานการจ่ายเงิน อาทิ</p> <ul style="list-style-type: none">(ก) สำเนาเช็คระบุชื่อผู้รับเงิน ซึ่งขีดฆ่าผู้ถือและ ขีดคร่อม A/C Payee only ที่มีหลักฐานว่าได้ตัดบัญชี Bank statement ของผู้จ่ายเงินแล้ว หรือ(ข) สำเนาใบโอนเงินผ่านธนาคารหรือช่องทาง อิเล็กทรอนิกส์อื่น <p>๓.๓) แนบบัตรประจำตัวประชาชนผู้รับเงิน (เฉพาะกรณีชำระเป็นเงินสด)</p> <p><u>หมายเหตุ :</u></p> <ul style="list-style-type: none">➢ ผู้รับเงินต้องมีพฤติกรรมประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องอย่างแท้จริง➢ ผู้ใดกระทำการนำพยานหลักฐานเท็จมาแสดงเพื่อหลีกเลี่ยง การเสียภาษีอากรหรือเพื่อขอลดภาษีอากร ต้องระวางโทษจำคุก ตั้งแต่สามเดือนถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสองแสนบาท (มาตรา ๓๗)

กรณีตัวอย่างที่ ๓

ผู้รับเงินไม่ออกหลักฐานการรับเงิน

และไม่ยอมให้หักภาษี ณ ที่จ่าย

กรณีตัวอย่าง	หลักเกณฑ์รายจ่ายทางภาษี เอกสารหลักฐานที่ควรมี (เฉพาะกรณี)	หลักเกณฑ์รายจ่ายทางภาษี เอกสารหลักฐานที่ควรมี (ทุกกรณี)
๑. ค่าเช่าอาคาร/เงินกินเปล่า	๑) สัญญาเช่าอาคาร (หากสัญญาเกิน ๓ ปี ต้องทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ของกรมที่ดิน) ๒) หลักฐานการหักภาษี ณ ที่จ่าย	๑) เอกสารการรับเงินของผู้รับเงิน อาทิ <ul style="list-style-type: none"> ● ใบรับ ตามมาตรา ๑๐๕ ทวิ หรือ ● ใบสำคัญรับเงิน หรือ ● ใบรับรองแทนใบสำคัญรับเงิน
๒. ค่าไฟฟ้า/ค่าน้ำประปาที่ไม่ใช่ชื่อกิจการ	๑) สัญญาเช่าอาคาร ซึ่งระบุให้ผู้เช่าเป็นผู้ชำระค่าไฟฟ้า ค่าน้ำประปา ๒) ควรติดต่อกับการไฟฟ้าฯ หรือการประปาฯ เพื่อขอเพิ่มชื่อของบริษัทฯ ลงในใบกำกับภาษี โดยเพิ่มเติมข้อความว่า "จ่ายชำระค่าบริการโดย บริษัท..." ลงไปด้วย บริษัทฯ มีสิทธินำภาษีชื่อตามใบกำกับภาษีดังกล่าว ไปถือเป็นภาษีชื่อในการคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่ม ตามมาตรา ๘๒/๓ ได้ (หนังสือที่ กค ๐๗๐๒/พ./๑๓๑๙ ลงวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒)	๒) ใบกำกับภาษีหรือใบเสร็จรับเงินปรากฏเป็นชื่อผู้อื่น เช่น ค่าไฟฟ้าหรือค่าน้ำประปา เป็นต้น แต่กิจการมีหลักฐานที่พิสูจน์ได้ว่า กิจการเป็นผู้จ่ายเงินตาม ๑) และหลักฐานอื่นๆ ประกอบ เช่น สัญญาเช่า เป็นต้น ๓) จัดทำใบสำคัญจ่าย (Payment Voucher) ใช้สำหรับกรณีไม่มีหลักฐานตาม ๑) <p>๓.๑) ใบสำคัญจ่าย ต้องระบุ</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ชื่อ ที่อยู่ เลขบัตรประจำตัวผู้เสียภาษีอากร ของผู้รับเงิน ● วันที่จ่ายเงิน ● ระบุประเภทรายการที่จ่าย และจำนวนเงินที่จ่าย ● ลงลายมือชื่อผู้รับเงินไว้เป็นหลักฐาน ● มีการลงนามอนุมัติจ่ายโดยผู้มีอำนาจเท่านั้น <p>๓.๒) พร้อมแนบหลักฐานการจ่ายเงิน อาทิ</p> <p>(ก) สำเนาเช็คระบุชื่อผู้รับเงิน ซึ่งขีดฆ่าผู้ถือและขีดคร่อม A/C Payee only ที่มีหลักฐานว่าได้ตัดบัญชี Bank statement ของผู้จ่ายเงินแล้ว หรือ</p> <p>(ข) สำเนาใบโอนเงินผ่านธนาคารหรือช่องทางอิเล็กทรอนิกส์อื่น</p> <p>๓.๓) แนบบัตรประจำตัวประชาชนผู้รับเงิน (เฉพาะกรณีชำระเป็นเงินสด)</p>
๓. ดอกเบี้ยเงินกู้ยืมที่มีได้กู้จากสถาบันการเงิน	๑) สัญญากู้ยืมเงิน ๒) หลักฐานการหักภาษี ณ ที่จ่าย หมายเหตุ ค่าภาษีหัก ณ ที่จ่ายที่ถูกหักไว้สำหรับกรณีดอกเบี้ยเงินกู้ยืมของผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา มีสิทธิเลือกเสียโดยไม่ต้องนำไปรวมคำนวณกับเงินได้อื่น	

กรณีตัวอย่าง	หลักเกณฑ์รายจ่ายทางภาษี เอกสารหลักฐานที่ควรมี (เฉพาะกรณี)	หลักเกณฑ์รายจ่ายทางภาษี เอกสารหลักฐานที่ควรมี (ทุกกรณี)
<p>๔. เงินเดือนของเจ้าของกิจการ (รวมถึง ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของเจ้าของกิจการที่เบิกจ่ายจากกิจการ เช่น ค่าการศึกษาบุตร เป็นต้น ซึ่งกำหนดรวมอยู่ในเงินเดือนของเจ้าของกิจการ)</p>	<p>๑) สัญญาจ้างแรงงาน ๒) หลักฐานการหักภาษี ณ ที่จ่าย</p>	<p><u>หมายเหตุ :</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➢ ผู้รับเงินต้องมีพฤติกรรมประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องอย่างแท้จริง ➢ ผู้ใดกระทำการนำพยานหลักฐานเท็จมาแสดงเพื่อหลีกเลี่ยงการเสียภาษีอากรหรือเพื่อขอคืนภาษีอากรต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามเดือนถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสองแสนบาท (มาตรา ๓๗)
<p>๕. เจ้าของกิจการให้ใช้สถานที่ที่อยู่อาศัยเป็นสถานประกอบการของกิจการหรือให้ใช้ทรัพย์สินโดยไม่คิดค่าตอบแทน</p>	<p>หนังสือยินยอมให้ใช้สถานประกอบการ/ทรัพย์สิน (ทั้งนี้ ผู้ยินยอมให้ใช้สถานที่/ทรัพย์สิน มีภาระภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากการให้ใช้สถานที่/ทรัพย์สินโดยไม่คิดค่าตอบแทน)</p>	
<p>๖. กรณีเช่าสถานประกอบการโดยผู้รับเงินไม่ยอมให้หักภาษี ณ ที่จ่าย</p>	<p>- สัญญาเช่าอาคาร (หากสัญญาเกิน ๓ ปี ต้องทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ของกรมที่ดิน) <u>หมายเหตุ</u> กรณีไม่หักภาษี ณ ที่จ่าย ผู้จ่ายเงินมีความรับผิดชอบร่วมกับผู้มีเงินได้ด้วย</p>	
<p>๗. รายจ่ายที่เกี่ยวข้องกรณีเช่าสถานประกอบการซึ่งเป็นที่อยู่อาศัยของกรรมการด้วยหรือกรณีใช้ทรัพย์สินร่วมกันกับกิจการหรือบุคคลอื่น</p>	<p>- สัญญาเช่า <u>หมายเหตุ</u> - ให้เฉลี่ยเป็นค่าใช้จ่ายของกิจการได้ตามเกณฑ์ที่เหมาะสม - ถ้าไปกำกับภาษีซื้อไม่ได้ เป็นชื่อของผู้เช่า ภาษีซื้อขอคืนไม่ได้ <u>หมายเหตุ</u> ใบกำกับภาษีที่มีได้ระบุชื่อผู้ประกอบการนั้น ผู้ประกอบการไม่มีสิทธินำใบกำกับภาษีดังกล่าวมาเป็นภาษีซื้อเพื่อหักจากภาษีขายในการคำนวณภาษีตามมาตรา ๘๒/๓ เนื่องจากใบกำกับภาษีดังกล่าวถือเป็นภาษีซื้อต้องห้าม ตามมาตรา ๘๒/๕ (๑) แต่ผู้ประกอบการมีสิทธินำค่าน้ำค่าไฟ ดังกล่าวมาเป็นค่าใช้จ่ายในการคำนวณภาษีเงินได้ได้ เนื่องจากเป็นค่าใช้จ่ายเพื่อการหากำไรหรือเพื่อกิจการโดยเฉพาะ ไม่ต้องห้ามตามมาตรา ๖๕ ตรี แต่สำหรับ</p>	

กรณีตัวอย่าง	หลักเกณฑ์รายการจ่ายทางภาษี เอกสารหลักฐานที่ควรมี (เฉพาะกรณี)	หลักเกณฑ์รายการจ่ายทางภาษี เอกสารหลักฐานที่ควรมี (ทุกกรณี)
	ภาษีมูลค่าเพิ่มตามใบกำกับภาษี ดังกล่าวถือเป็นรายจ่ายต้องห้าม บริษัทฯ ไม่มีสิทธินำมาเป็นรายจ่ายใน การคำนวณหากำไรสุทธิได้ ตามมาตรา ๖๕ ตี (๖ ทวิ) ทั้งนี้ตามมาตรา ๘ ทวิ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการ กำหนดค่าใช้จ่ายที่ยอมให้หักจากเงินได้ พึงประเมิน(ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๐๒ (หนังสือที่ กค ๐๘๑๑(กม)/พ.๒๗๗ ลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๒)	

การจัดทำเอกสารประกอบการลงบัญชีที่สามารถเป็นรายจ่ายทางภาษีได้

(กรณีรายจ่ายของกิจการที่จ่ายจริงแต่ไม่มีหลักฐานที่เพียงพอ)

๑. ประเภทของเอกสารประกอบการลงบัญชี

ตามมาตรา ๗ (๔) แห่งพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. ๒๕๔๓ และประกาศกรมทะเบียนการค้าเรื่อง กำหนดชนิดของบัญชีที่ต้องจัดทำ ข้อความและรายการที่ต้องมีในบัญชี ระยะเวลาที่ต้องลงรายการในบัญชีและ เอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชี พ.ศ. ๒๕๔๔ หมวด ๔ ข้อ ๘

“เอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชี ได้แก่ บันทึกรับ-ส่ง หนังสือ หรือเอกสารใดๆ ที่ใช้เป็นหลักฐานในการลง รายการในบัญชี ซึ่งแยกได้เป็น ๓ ประเภท คือ

- (๑) เอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีที่จัดทำขึ้นโดยบุคคลภายนอก
- (๒) เอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีที่จัดทำขึ้นโดยผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีเพื่อออกให้แก่บุคคลภายนอก
- (๓) เอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีที่จัดทำขึ้นโดยผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีเพื่อใช้ในกิจการของตนเอง”

๒. หลักเกณฑ์การจัดทำเอกสารประกอบการลงบัญชีที่สามารถเป็นรายจ่ายทางภาษีได้

กรณีรายจ่ายของกิจการที่จ่ายจริงแต่ผู้รับเงินไม่มีหลักฐานการรับเงินที่เพียงพอต่อการบันทึกบัญชี กิจการ สามารถจัดทำเอกสารประกอบการลงบัญชีได้ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๒.๑ เอกสารแสดงการรับเงินของผู้รับเงิน

อาจเลือกใช้เอกสารอย่างใดอย่างหนึ่งแล้วแต่กรณี ดังต่อไปนี้

๒.๑.๑ ใบรับ ตามมาตรา ๑๐๕ ทวิ (ใช้ในกรณีผู้รับเงินยินยอมออกใบรับเงิน)

ใบรับและต้นขั้ว หรือสำเนาใบรับ อย่างน้อยต้องมีตัวเลขไทยหรืออารบิก และอักษรไทยให้ ปรากฏข้อความต่อไปนี้

- (๑) เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากรของผู้ออกใบรับ
- (๒) ชื่อหรือยี่ห้อของผู้ออกใบรับ
- (๓) เลขลำดับของเล่มและของใบรับ
- (๔) วันเดือนปีที่ออกใบรับ
- (๕) จำนวนเงินที่รับ
- (๖) ชนิด ชื่อ จำนวนและราคาสินค้า ในกรณีการขายหรือให้เช่าซื้อสินค้า เฉพาะชนิดที่มีราคา ตั้งแต่ ๑๐๐ บาทขึ้นไป

ในกรณีผู้ผลิต ผู้นำเข้าหรือผู้ขายส่ง ขายสินค้าให้แก่ผู้ซึ่งทำการค้าสินค้าประเภทเดียวกับสินค้า ที่ขายนั้น ให้แสดงชื่อหรือยี่ห้อและที่อยู่ของผู้ซื้อไว้ในใบรับที่ต้องออกด้วยทุกราวที่ได้รับชำระเงินหรือรับชำระ ราคา ข้อความในใบรับเช่นนี้ถ้าทำเป็นภาษาต่างประเทศให้มีภาษาไทยกำกับ

ใบรับเงิน

เล่มที่.....เลขที่.....

วันที่.....

ชื่อกิจการ..... (ผู้ขายสินค้า/ให้บริการ)

เลขประจำตัวผู้เสียภาษี.....

ที่อยู่.....

โทรศัพท์.....

ได้รับเงินจาก (ผู้ซื้อ/ผู้รับบริการ) ดังรายการต่อไปนี้

ลำดับ	รายการ (ชนิด/ชื่อ)	จำนวน	ราคาต่อหน่วย	จำนวนเงิน
รวม				

ลงชื่อ.....ผู้รับเงิน

(เป็นเอกสารตัวอย่างเพื่อประกอบความเข้าใจเท่านั้น อาจไม่ครอบคลุมทุกกิจการ จึงต้องมีการปรับใช้ให้เหมาะสม)

๒.๑.๒ ใบสำคัญรับเงิน

ใช้ในกรณีผู้รับเงินไม่สามารถออกใบเสร็จรับเงินให้ได้ แต่ยินยอมที่จะลงลายมือชื่อในช่องผู้รับเงิน

ใบสำคัญรับเงิน

ที่.....
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ข้าพเจ้า..... (ผู้ขายสินค้า/ให้บริการ)
เลขประจำตัวผู้เสียภาษี.....อยู่บ้านเลขที่.....หมู่.....
ถนน.....แขวง/ตำบล.....เขต/อำเภอ.....
จังหวัด.....

ได้รับเงินจาก (ผู้ซื้อ/ผู้รับบริการ) ดังรายการต่อไปนี้

รายการ	จำนวนเงิน	
	บาท	สต.
รวมเป็นเงิน		

จำนวนเงิน(อักษร).....
 ลงชื่อ.....ผู้รับเงิน
 ลงชื่อ.....ผู้จ่ายเงิน

หมายเหตุ แนบสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนผู้รับเงิน (ซึ่งเป็นผู้ประกอบอาชีพขายสินค้า/ให้บริการอย่างแท้จริง)

(เป็นเอกสารตัวอย่างเพื่อประกอบความเข้าใจเท่านั้น อาจไม่ครอบคลุมทุกกิจการ จึงต้องมีการปรับใช้ให้เหมาะสม)

๒.๑.๓ ใบรับรองแทนใบเสร็จรับเงิน

ใช้ในกรณีกิจการจ่ายเงินค่าซื้อสินค้าหรือบริการเบ็ดเตล็ดแต่ไม่สามารถเรียกใบเสร็จรับเงินจากผู้ขายหรือผู้ให้บริการได้ ต้องให้พนักงานของกิจการเป็นผู้รับรองการจ่ายเงิสดังกล่าว

ใบรับรองแทนใบเสร็จรับเงิน

บจ. / หจก. (ผู้ซื้อ/ผู้รับบริการ)

วัน เดือน ปี	รายละเอียดรายจ่าย	จำนวนเงิน	หมายเหตุ
รวมทั้งสิ้น			

รวมทั้งสิ้น (ตัวอักษร).....

ข้าพเจ้า (ผู้เบิกจ่าย) ตำแหน่ง.....
ขอรับรองว่า รายจ่ายข้างต้นนี้ไม่อาจเรียกเก็บใบเสร็จรับเงินจากผู้รับได้ และข้าพเจ้าได้จ่ายไปในงานของทาง
บริษัท / ห้างหุ้นส่วนจำกัด โดยแท้ ตั้งแต่วันที่.....ถึงวันที่.....

ลงชื่อ.....(ผู้เบิกจ่าย)
ลงชื่อ.....(ผู้อนุมัติ)

(เป็นเอกสารตัวอย่างเพื่อประกอบความเข้าใจเท่านั้น อาจไม่ครอบคลุมทุกกิจการ จึงต้องมีการปรับใช้ให้เหมาะสม)

๒.๒ ใบกำกับภาษีหรือใบเสร็จรับเงินปรากฏเป็นชื่อผู้ยื่น เช่น ค่าไฟฟ้าหรือค่าน้ำประปา เป็นต้น แต่กิจการมีหลักฐานที่พิสูจน์ได้ว่า กิจการเป็นผู้จ่ายเงินตาม ๒.๑ และหลักฐานอื่นๆ ประกอบ เช่น สัญญาเช่า เป็นต้น

๒.๓ จัดทำใบสำคัญจ่าย (Payment Voucher) ใช้สำหรับกรณีไม่มีหลักฐานตาม ๒.๑

๒.๓.๑ ใบสำคัญจ่าย ต้องระบุ

- ชื่อ ที่อยู่ เลขบัตรประจำตัวผู้เสียภาษีอากร ของผู้รับเงิน
- วันที่จ่ายเงิน
- ระบุประเภทรายการที่จ่าย และจำนวนเงินที่จ่าย
- ลงลายมือชื่อผู้รับเงินไว้เป็นหลักฐาน
- มีการลงนามอนุมัติจ่ายโดยผู้มีอำนาจเท่านั้น

๒.๓.๒ พร้อมแนบหลักฐานการจ่ายเงิน อาทิ

(๑) สำเนาเช็คระบุชื่อผู้รับเงิน ซึ่งขีดฆ่าผู้ถือและขีดคร่อม A/C Payee only ที่มีหลักฐานว่าได้ตัดบัญชี Bank statement ของผู้จ่ายเงินแล้ว หรือ

(๒) สำเนาใบโอนเงินธนาคารหรือช่องทางอิเล็กทรอนิกส์อื่น

๒.๔ แนบบัตรประจำตัวประชาชนผู้รับเงิน (เฉพาะกรณีชำระเป็นเงินสด)

๒.๕ เอกสารหลักฐานที่ควรมี (เฉพาะกรณี) ดูกรณีตัวอย่าง ๑ ถึง ๓

๒.๖ เอกสารการพิจารณาอื่นที่เกี่ยวข้อง (แล้วแต่กรณี)

- (๑) รายงานการประชุมที่มีมติอนุมัติให้ถือเป็นรายจ่ายได้
- (๒) จดหมายผู้บริหาร
- (๓) คำรับรองอนุมัติรายจ่าย
- (๔) รายการเบิกจ่ายที่ผ่านการอนุมัติและมีลายมือชื่อผู้อนุมัติจ่าย
- (๕) สัญญาที่เกี่ยวข้อง

๒.๗ หลักฐานการหักภาษี ณ ที่จ่าย

ทั้งนี้ ผู้รับเงินจากกิจการตามเอกสารหลักฐานที่ปรากฏต้องมีพฤติกรรมประกอบอาชีพนั้นอย่างแท้จริง

๓. การเก็บรักษาเอกสารหลักฐานประกอบการลงบัญชี

พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. ๒๕๔๓

“มาตรา ๑๔ ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีต้องเก็บรักษาบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีไว้เป็นเวลานานไม่น้อยกว่าห้าปีนับแต่วันปิดบัญชีหรือจนกว่าจะมีการส่งมอบบัญชีและเอกสารตามมาตรา ๑๗

เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบบัญชีของกิจการประเภทใดประเภทหนึ่ง ให้อธิบดีโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดให้ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีเก็บรักษาบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีไว้เกินห้าปี แต่ต้องไม่เกินเจ็ดปีได้”

๔. บทลงโทษกรณีจัดทำเอกสารหลักฐานอันเป็นเท็จ

พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. ๒๕๔๓

“มาตรา ๓๙ ผู้ใดลงรายการเท็จ แก้ไข ละเว้นการลงรายการในบัญชีหรืองบการเงิน หรือแก้ไขเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีเพื่อให้ผิดความเป็นจริง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

ประมวลรัษฎากร

“มาตรา ๓๗ ผู้ใดกระทำการดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามเดือนถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสองแสนบาท

(๑) โดยเจตนาแจ้งข้อความเท็จ หรือให้ถ้อยคำเท็จ หรือตอบคำถามด้วยถ้อยคำอันเป็นเท็จหรือนำพยานหลักฐานเท็จมาแสดง เพื่อหลีกเลี่ยงการเสียภาษีอากรหรือเพื่อขอคืนภาษีอากรตามลักษณะนี้ หรือ

(๒) โดยความเท็จ โดยฉ้อโกงหรืออุบาย หรือโดยวิธีการอื่นใดทำนองเดียวกัน หลีกเลี่ยงหรือพยายามหลีกเลี่ยงการเสียภาษีอากรหรือขอคืนภาษีอากรตามลักษณะนี้”

๕. คำพิพากษาฎีกาหรือข้อหาหรือที่เกี่ยวข้อง

๕.๑ กรณีเป็นรายจ่ายทางภาษีได้

๕.๑.๑ คำพิพากษาฎีกาที่ ๒๕๑๐/๒๕๓๐

ค่านายหน้าหักภาษี ณ ที่จ่ายและนำส่งแล้ว ถือเป็นหลักฐานการจ่ายค่านายหน้าได้ การที่ห้างผู้รับมิได้นำค่านายหน้าไปลงบัญชีและเสียภาษีเงินได้นั้นเป็นเรื่องของห้างมิใช่หน้าที่โจทก์ จึงมิใช่เหตุที่จะนำมาอ้างว่ามีได้มีการจ่ายค่านายหน้าให้แก่ห้าง

๕.๑.๒ คำพิพากษาฎีกาที่ ๔๙๖๓/๒๕๓๖

พนักงานของโจทก์ที่ไปขายสินค้าต่างจังหวัด จะเบิกค่าใช้จ่ายไปก่อน สำหรับค่าที่พักโรงแรม ส่วนมากจะมีใบเสร็จรับเงินมาแสดง ส่วนค่าอาหารและค่าพาหนะจะไม่มีใบเสร็จรับเงิน เมื่อพนักงานขายของโจทก์เป็นผู้รับเงินดังกล่าวในอัตราที่สมควรในการไปทำงานให้โจทก์ แม้ไม่มีใบเสร็จรับเงินของผู้รับเงินจากพนักงานเหล่านั้นมาแสดงก็ถือได้ว่ามีผู้รับเงินไปจริงจึงนำมาหักเป็นรายจ่ายได้

๕.๑.๓ หนังสือที่ กค ๐๘๐๒/๑๔๑๑๐ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๒๙

บริษัทรับจ้างถมที่ และขายทราย-ดินลูกรัง ซึ่งซื้อมาจากจังหวัดชายทะเล แต่ผู้ขายไม่เคยออกบิลซื้อให้เลย กรณีดังกล่าวบริษัทอาจทำหลักฐานการจ่ายเงิน ระบุชื่อ ที่อยู่ เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร เลขที่บัตรประจำตัวประชาชน วันเดือนปี จำนวนเงิน รายการที่จ่าย และให้ผู้รับเงินลงรับไว้เพื่อเป็นหลักฐานในการหักเป็นรายจ่าย ซึ่งทำให้บริษัทสามารถพิสูจน์ได้ว่าใครเป็นผู้รับ ไม่ต้องห้ามตามมาตรา ๖๕ ตรี (๑๘)

๕.๑.๔ หนังสือที่ กค ๐๘๐๒/๑๕๖๕๖ ลงวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๓๑

ห้างฯ ซื้อผัก ผลไม้ มาจากชาวไร่ ชาวสวน ซึ่งไม่มีทะเบียนพาณิชย์ ไม่มีการออกใบเสร็จให้ห้างฯ ห้างอาจทำเป็นหลักฐานการจ่ายเงิน เช่น ใบสำคัญจ่าย ระบุชื่อ ที่อยู่ เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร เลขที่บัตรประชาชน วันเดือนปี จำนวนเงินที่จ่าย รายการที่จ่าย และให้ผู้รับลงชื่อรับไว้เพื่อเป็นหลักฐานในการหักเป็นรายจ่ายได้ ซึ่งทำให้ห้างฯ สามารถพิสูจน์ได้ว่าใครเป็นผู้รับไม่ต้องห้ามตามมาตรา ๖๕ ตรี (๑๘)

๕.๑.๕ หนังสือที่ กค ๘๐๐๒/๑๕๙๙๓ ลงวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๑

สำเนาเช็คขีดคร่อมที่ผ่านการเบิกจ่ายเงินจากธนาคารแล้วซึ่งมีข้อความปรากฏชื่อห้างฯ ผู้ส่งจ่าย และผู้ทรงเช็ค (เจ้าหนี้) ซึ่งเป็นผู้รับเงินถือเป็นหลักฐานการจ่ายของห้างฯ ผู้ส่งจ่ายได้ไม่ต้องห้ามตามมาตรา ๖๕ ตรี (๑๘)

๕.๑.๖ หนังสือที่ กค ๘๐๐๒/พ.๖๔๙๙ ลงวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๓๖

บริษัทประกอบกิจการรับเหมาก่อสร้าง เช่าสำนักงาน เมื่อจ่ายค่าเช่า ปรากฏว่าผู้ให้เช่าไม่ออกใบเสร็จรับเงิน หรือหลักฐานอื่นใด แต่บริษัทรับเหมาก่อสร้างได้ถ่ายสำเนาเช็คที่จ่ายค่าเช่า และให้ผู้เช่าเซ็นชื่อรับลงบนสำเนาเช็คนั้น หากปรากฏว่า เช็คที่ส่งจ่ายผ่านการขึ้นเงินจากธนาคารแล้ว บริษัทใช้สำเนาเช็คเป็นหลักฐานในการลงบัญชีได้ไม่ต้องห้ามตามมาตรา ๖๕ ตรี (๑๘)

๕.๑.๗ หนังสือที่ กค ๐๘๐๔/๑๑๗๐๖ ลงวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๑๘

บริษัทผู้เช่าซื้อรถยนต์ได้รับสำเนาใบเสร็จแสดงการจ่ายเงินแทนใบเสร็จต้นฉบับตัวจริงโดยบริษัทผู้ให้เช่าซื้อมีตัวตนแน่นอนและได้ยืนยันถึงการรับเงินตามสำเนาใบเสร็จจริง บริษัทยอมนำสำเนาใบเสร็จนั้นมาเป็นหลักฐานการจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิได้ไม่ต้องห้าม ตามมาตรา ๖๕ ตรี (๑๘)

๕.๑.๘ หนังสือที่ กค ๐๘๐๒/๑๓๘๙๔ ลงวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๒๙

ลูกจ้างทำใบเสร็จค่ารักษาพยาบาลหาย ได้แจ้งความต่อพนักงานสอบสวนและขอให้โรงพยาบาลออกใบรับรองให้ หนังสือรับรองดังกล่าวเป็นหลักฐานการหักค่าใช้จ่ายในกรณีที่บริษัทมีข้อผูกพันจะต้องออกค่ารักษาพยาบาลให้ลูกจ้างได้ไม่ต้องห้ามตามมาตรา ๖๕ ตรี (๑๘)

๕.๑.๙ หนังสือที่ กค ๐๘๑๑ (กม)/๑๕๑๖ ลงวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๔๑

ผู้ขายออกใบเสร็จรับเงินแต่ไม่ได้ลงชื่อรับเงินเนื่องจากเป็นการออกล่วงหน้าก่อนครบกำหนดชำระเงิน บริษัทผู้ซื้อได้ออนเงินผ่านธนาคารในภายหลัง และหลักฐานการโอนเงินผ่านธนาคารปรากฏรายละเอียดเกี่ยวกับชื่อเจ้าหนี้ผู้รับเงิน จำนวนเงินที่ชำระ และเลขที่บัญชีของเจ้าหนี้ อันเป็นหลักฐานพิสูจน์ได้ว่าใครเป็นผู้รับ และเป็นการชำระหนี้ที่เกิดจากการประกอบกิจการบริษัทยอมนำหลักฐานการโอนและใบเสร็จดังกล่าวเป็นหลักฐานการจ่ายเงินในการคำนวณกำไรสุทธิได้ ไม่ต้องห้ามตามมาตรา ๖๕ ตรี (๑๘)

๕.๑.๑๐ หนังสือที่ กค ๐๘๑๑/๖๓ ลงวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๔๓

บริษัทส่งเสริมการขายโดยมอบบัตรให้ลูกค้า เมื่อสะสมบัตรครบตามจำนวนที่กำหนดแล้วนำมาแลกเปลี่ยนเงิน เพื่อเพิ่มยอดขายของบริษัท เงินที่บริษัทได้จ่ายไปเป็นรายจ่ายเพื่อหากำไรหรือเพื่อกิจการโดยเฉพาะ จึงนำมาหักเป็นรายจ่ายได้ โดยบริษัทต้องมีหลักฐานแสดงให้เห็นด้วยว่าได้จ่ายเงินแลกบัตรตามโครงการส่งเสริมการขายให้แก่ลูกค้าคนใดเป็นจำนวนเท่าใด เพื่อจะได้ไม่เป็นรายจ่ายต้องห้ามตามมาตรา ๖๕ ตรี (๑๘) จึงจะนำมาถือเป็นรายจ่ายได้

๕.๑.๑๑ หนังสือที่ กค ๐๗๐๖/พ.๘๗๗๙ ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๔๘

กรณีบริษัทจ่ายคืนค่ารถ Taxi ให้พนักงานตามใบขอเบิกค่าใช้จ่าย ถ้าบริษัทมีเอกสารหรือหลักฐานใดที่แสดงว่าบริษัทได้จ่ายเงินให้แก่ผู้ใดหรือใครเป็นผู้รับเงินนั้นแล้ว บริษัทมีสิทธินำรายจ่ายดังกล่าวถือเป็นค่าใช้จ่ายได้ไม่ต้องห้ามตามมาตรา ๖๕ ตรี (๑๘)

๕.๑.๑๒ หนังสือที่ กค ๐๗๐๖/๔๒๕๙ ลงวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๐

กรณีบริษัทชำระเงินให้แก่เจ้าหน้าที่โดยวิธีการจ่ายเงินผ่านระบบธนาคาร หากแบบฟอร์มการโอนเงินเข้าบัญชีเจ้าหน้าที่ธนาคารแต่ละรายของธนาคารมีหลักฐานที่สามารถพิสูจน์ได้ว่าใครเป็นผู้รับ และเป็น การชำระหนี้ที่เกิดจากการประกอบกิจการ บริษัทมีสิทธินำจำนวนเงินที่จ่ายตามแบบฟอร์มนั้นมาเป็นหลักฐานในการคำนวณกำไรสุทธิได้ไม่ต้องห้ามตามมาตรา ๖๕ ตรี (๑๘)

๕.๑.๑๓ หนังสือที่ กค ๐๗๐๖/๒๓๗๓ ลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

บริษัทประกอบกิจการขาย ติดตั้ง ซ่อมบำรุง อุปกรณ์ไฟฟ้าแรงสูง ระบบโทรศัพท์ ได้ทำสัญญากับผู้ว่าจ้างเพื่อรับติดตั้งอุปกรณ์ไฟฟ้าและระบบสุขาภิบาลในสถานที่ซึ่งมีใช้ที่ตั้งของสำนักงานใหญ่หรือสาขาของบริษัท โดยมีค่าใช้จ่ายในสถานที่รับทำงาน เช่น ค่าเช่า ค่าน้ำประปา ค่าไฟฟ้า ฯลฯ ตามระยะเวลาของสัญญาว่าจ้าง ค่าใช้จ่าย เช่น ค่าเช่า ค่าไฟฟ้า ค่าน้ำประปาที่เกิดขึ้นตามสัญญาว่าจ้างดังกล่าว บริษัทได้รับใบเสร็จรับเงินในชื่อบริษัท แต่ที่อยู่ระบุสถานที่ตั้งโครงการซึ่งมีใช้สถานที่ประกอบการของบริษัท หากบริษัทพิสูจน์ได้ว่าบริษัทได้จ่ายเงินจำนวนดังกล่าวไปจริง ค่าใช้จ่ายดังกล่าวเข้าลักษณะเป็นรายจ่ายเพื่อหากำไรหรือเพื่อกิจการโดยเฉพาะจึงมีสิทธิถือเป็นรายจ่ายได้ไม่ต้องห้ามตามมาตรา ๖๕ ตรี (๑๓) และ (๑๘)

๕.๑.๑๔ หนังสือที่ กค ๐๗๐๖/๔๗๒๒ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๔๙

บริษัทจ้างลูกจ้างรายวัน โดยจ่ายค่าตอบแทนเป็นเงินสดเดือนละครั้ง และจัดทำใบสำคัญจ่ายเป็นหลักฐานการรับเงินของลูกจ้าง หากปรากฏว่าในใบสำคัญจ่ายดังกล่าว มีข้อความที่ระบุชื่อ ที่อยู่ เลขประจำตัวประชาชนของผู้รับเงิน วันเดือนปี จำนวนเงินรายการที่จ่าย และผู้รับเงินได้ลงลายมือชื่อที่รับไว้เป็นหลักฐานแล้ว บริษัทย่อมมีสิทธิใช้เป็นเอกสารเพื่อประกอบการลงบัญชีรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิได้ไม่ต้องห้ามตามมาตรา ๖๕ ตรี (๑๘)

๕.๑.๑๕ หนังสือที่ กค ๐๗๐๖/พ./๓๓๑๖ ลงวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๔๙

สถานบริการน้ำมันออกใบเสร็จรับเงินค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและเป็นเอกสารฉบับเดียวกันกับใบกำกับภาษีอย่างย่อให้แก่บริษัท บริษัทมีสิทธินำไปถือเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลได้ต่อเมื่อใบเสร็จรับเงินนั้น มีลักษณะเป็นใบรับตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๐๕ ทวิ ซึ่งสามารถพิสูจน์ได้ว่าใครเป็นผู้รับตามมาตรา ๖๕ ตรี (๑๘)

๕.๑.๑๖ หนังสือที่ กค ๐๗๐๖/๑๕๐๕ ลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙

ธนาคารรับชำระค่าบริการสาธารณูปโภค ค่าบริการยื่นแบบผ่านอินเทอร์เน็ต และกรณีอื่น ๆ โดยได้รับค่าธรรมเนียมจากการให้บริการ หากธนาคารได้รับเงินเดือนหรือรับชำระรวมแต่ละครั้งเกิน ๑๐๐ บาท ธนาคารมีหน้าที่ต้องออกใบรับให้แก่ผู้จ่ายเงินตามมาตรา ๑๐๕ กรณีค่าธรรมเนียมไม่เกิน ๑๐๐ บาท ซึ่งไม่ถึงเกณฑ์ที่ธนาคารจะต้องออกใบรับ หากธนาคารไม่ออกหลักฐานการเรียกการโอนเงินผ่านธนาคาร ผู้ขอใช้สิทธินำสำเนาใบโอนเงินที่มีรายละเอียดเกี่ยวกับการรับเงินโอนและการรับค่าธรรมเนียมของธนาคารที่สามารถพิสูจน์ได้ว่าไม่เป็นรายจ่ายซึ่งกำหนดขึ้นเองโดยไม่มี การจ่ายจริง เป็นหลักฐานในการคำนวณกำไรสุทธิได้ไม่ต้องห้ามตามมาตรา ๖๕ ตรี (๑๘)

๕.๒ กรณีเป็นรายจ่ายทางภาษีไม่ได้

๕.๒.๑ คำพิพากษาฎีกาที่ ๒๓๐๑/๒๕๓๑

โจทก์ไม่มีใบรับเงินของผู้ขายสินค้าให้มาแสดง แต่ส่งเอกสารอื่นแทนใบเสร็จรับเงิน ถือได้ว่ารายจ่ายนั้นพิสูจน์ไม่ได้ว่าใครเป็นผู้รับ

๕.๒.๒ คำพิพากษาฎีกาที่ ๒๕๒๘/๒๕๓๑

ทั้งโจทก์ (ผู้เสียหาย) และจำเลยต่างก็นำสืบไม่ได้ว่ามีผู้รับเงินตามหลักฐานการจ่ายเงินค่าจ้างโจทก์ซึ่งเป็นผู้จ่ายจึงพิสูจน์ไม่ได้ว่าใครเป็นผู้รับ

๕.๒.๓ คำพิพากษาฎีกาที่ ๓๐๗๑/๒๕๓๑

ใบรับมีแต่ชื่อผู้จ่าย ไม่มีนามสกุลและบ้านเลขที่ของผู้ขายเป็นหลักฐานลงบัญชีจ่ายไม่ได้เพราะไม่ทราบว่าใครเป็นผู้ขายและรับเงิน การที่เจ้าพนักงานสรรพากรกำหนดต้นทุนตามระเบียบของจำเลยจึงชอบแล้ว

๕.๒.๔ คำพิพากษาฎีกาที่ ๒๗๓๕/๒๕๓๒

เมื่อใบรับเงินไม่ปรากฏ ชื่อ ที่อยู่ของผู้รับเงิน แม้จะยืนยันว่าจ่ายไปจริง ทั้งผู้สอบบัญชีรับอนุญาตรับรองแล้ว ก็หาผลลบล้างบทบัญญัติของกฎหมายไม่

๕.๒.๕ คำพิพากษาฎีกาที่ ๒๒๑๓/๒๕๓๕

บริษัทจ่ายเงินค่าบริการให้แก่เจ้าหน้าที่ศุลกากรและได้ลงบัญชีไว้ แต่มิได้ระบุว่าจ่ายให้แก่ผู้ใด ค่าใช้จ่ายดังกล่าวจึงเป็นรายจ่ายที่บริษัทพิสูจน์ไม่ได้ว่าใครเป็นผู้รับ

๕.๒.๖ คำพิพากษาฎีกาที่ ๔๙๖๓/๒๕๓๖

โจทก์มีเพียงเอกสารที่โจทก์ทำขึ้นว่ามีผู้รับเงินไปจากโจทก์ แต่โจทก์ไม่สามารถพิสูจน์ให้รับฟังได้ว่า ได้จ่ายเงินไปจริงและมีผู้รับเงินที่มีอยู่หรือตัวตนแน่นอน จึงเป็นกรณีที่โจทก์พิสูจน์ไม่ได้ว่าใครเป็นผู้รับ

โจทก์ส่งสินค้าให้แก่โรงพยาบาลโดยมีส่วนลดให้ ส่วนลดที่ให้โรงพยาบาลมิได้ตอบรับว่าได้รับจากโจทก์หรือไม่ โจทก์ไม่มีหลักฐานมาพิสูจน์ ลำพังแต่เอกสารที่โจทก์ทำขึ้นเองว่าได้ให้ส่วนลดแก่โรงพยาบาล ไม่พอรับฟังได้ว่าโรงพยาบาลเป็นผู้รับ อันจะนำมาหักเป็นรายจ่ายได้

๕.๒.๗ คำพิพากษาฎีกาที่ ๕๕๑/๒๕๓๗

โจทก์ไม่มีใบรับเงินจากผู้ขายมาแสดงทั้งไม่นำสืบให้ปรากฏข้อเท็จจริงว่าซื้อสินค้ามาจากผู้ใด ค่าซื้อสินค้าดังกล่าวจึงเป็นค่าใช้จ่ายที่พิสูจน์ไม่ได้ว่าใครเป็นผู้รับ

๕.๒.๘ คำพิพากษาฎีกาที่ ๔๙๐๙/๒๕๓๘

รายจ่ายค่ารับรองและชดเชยผลเสียหาย โจทก์ทำหลักฐานการจ่ายขึ้นเอง แต่ไม่สามารถนำบุคคลผู้รับเงินมายืนยันว่าเป็นจริงตามที่โจทก์ทำหลักฐานขึ้นไว้ ถือว่าโจทก์ไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่าเป็นผู้รับ

๕.๒.๙ คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๙๓๓/๒๕๓๘

โจทก์ไม่เก็บรักษาใบเสร็จรับเงิน อันเป็นหลักฐานเกี่ยวกับการซื้อขายพารา เมื่อโจทก์ไม่ส่งหลักฐานดังกล่าว เจ้าพนักงานประเมินจึงไม่อาจตรวจสอบชื่อและที่อยู่ของผู้ขายพาราให้โจทก์ได้ จึงเป็นรายจ่ายซึ่งโจทก์ผู้จ่ายพิสูจน์ไม่ได้ว่าใครเป็นผู้รับต้องห้ามเป็นรายจ่ายตามมาตรา ๖๕ ตรี (๑๘)

๕.๒.๑๐ คำพิพากษาฎีกาที่ ๙๐๖๗/๒๕๔๗

บริษัท ค. ได้ตกลงให้บริษัท ข. เป็นตัวแทนของบริษัท ค. ในการดำเนินโฆษณาสินค้าของบริษัท ค. และจ่ายค่าโฆษณาให้แก่ผู้รับจ้าง บริษัท ค. มีภาระหน้าที่ต้องนำใบเสร็จรับเงินของผู้รับจ้างมาสืบให้เห็นว่า ผู้รับจ้างโฆษณาได้รับเงินค่าโฆษณาไปจริงเท่าไร ไม่ใช่รับแต่เพียงว่าจ่ายเงินค่าโฆษณาให้แก่บริษัท ข. แล้วจะถือว่าบริษัท ค. จ่ายค่าโฆษณาไปตามจริงนั้น เงินทศรองจ่ายค่าโฆษณาที่พิสูจน์ไม่ได้ว่าใครเป็นผู้รับ จึงต้องห้ามไม่ให้ถือเป็นรายจ่ายตามมาตรา ๖๕ ตรี (๑๘)

๕.๒.๑๑ หนังสือที่ กค ๐๘๒๐/๙๖๔๔ ลงวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๒๗

กรรมการผู้จัดการของบริษัทได้จ่ายเงินไปโดยใช้บัตรเครดิตส่วนตัว แล้วจึงนำเอาสลิปหรือหลักฐานแสดงการหักบัญชีของธนาคาร ซึ่งมีลายมือชื่อเจ้าหน้าที่ร้านค้ามาเบิกคืนเงินจากบริษัท สลิปหรือหลักฐานดังกล่าวบริษัทไม่สามารถใช้เป็นหลักฐานประกอบการบันทึกค่าใช้จ่ายของบริษัท เว้นแต่จะมีใบเสร็จรับเงินของร้านค้ามาแสดงประกอบด้วย

๕.๒.๑๒ หนังสือที่ กค ๐๘๐๒/๒๓๙๕ ลงวันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๑

รายการหักบัญชีเงินฝากธนาคาร ตลอดจนอินวอยซ์ที่เจ้าหน้าที่ส่งมาเรียกเก็บเงินเป็นหลักฐานในการบันทึกบัญชีของบริษัทไม่ได้ เว้นแต่จะมีใบเสร็จรับเงินของร้านค้า (เจ้าหนี้) หรือมีสำเนาเช็คที่ผ่านการเบิกจ่ายเงินจากธนาคารแล้วมาแสดงประกอบด้วย

๕.๒.๑๓ หนังสือที่ กค ๐๘๑๑/๗๔๒ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๔๕

บริษัทลงบัญชีว่าจ่ายค่านายหน้าให้บุคคลธรรมดา แต่ไม่ปรากฏลายมือชื่อผู้รับเงินและเช็คที่บริษัทส่งจ่ายก็ไม่ระบุชื่อผู้รับ เมื่อบริษัทไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่าได้มีการจ่ายค่านายหน้าจริง ถือว่าบริษัทไม่มีการจ่ายเงินค่านายหน้าและบริษัทไม่มีสิทธินำค่านายหน้าดังกล่าวมาเป็นรายจ่ายตามมาตรา ๖๕ ตรี (๙) (๑๘)